

Finansutskottets betänkande 2023/24:FiU14

Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom de ändringar regeringen föreslår i försäkringsrörelselagen.

I betänkandet behandlas regeringens förslag om att vissa bestämmelser i försäkringsrörelselagen där belopp anges i euro ska ändras. Det gäller bestämmelserna om undantag från lagens tillämpningsområde, definitionen av stora risker och bestämmelserna om garantibelopp. Genom ändringarna höjs de olika beloppen. Ändringarna föreslås med anledning av att Europeiska kommissionen har reviderat motsvarande belopp i det EU-rättsliga regelverket på försäkringsområdet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:10 Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:10.

Stockholm den 26 oktober 2023

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD), Björn Wiechel (S), Jan Ericson (M), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Adnan Dibrani (S), Ida Drougge (M), Ali Esbati (V), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Cecilia Rönn (L), Eva Lindh (S), Joakim Sandell (S) och Katarina Luhr (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2023/24:10 Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen föreslår regeringen ändringar i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Regeringen föreslår att vissa bestämmelser i försäkringsrörelselagen där belopp anges i euro ska ändras. Förslaget gäller bestämmelserna om undantag från lagens tillämpningsområde, definitionen av stora risker och bestämmelserna om garantibelopp. Genom ändringarna höjs de olika beloppen. Ändringarna föreslås med anledning av att Europeiska kommissionen har reviderat motsvarande belopp i det EU-rättsliga regelverket på försäkringsområdet.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Europeiska kommissionen har i ett tillkännagivande (2021/C 423/12) reviderat de belopp som anges i euro i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) på grundval av förändringar i det europeiska konsumentprisindexet. Europaparlamentets och rådets direktiv om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet är genomfört i svensk rätt i bl.a. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Finansdepartementet har tagit fram promemorian Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen. I promemorian föreslås ändringar i de bestämmelser i försäkringsrörelselagen som genomför direktivet och där belopp anges i euro. Genom ändringarna får kommissionens tillkännagivande om revidering av de olika beloppen fullt ut genomslag i svensk rätt.

Utskottets överväganden

Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i försäkringsrörelselagen.

Propositionen

Vissa belopp i försäkringsrörelselagen som anges i euro ska ändras

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) finns det flera bestämmelser där belopp anges i euro. Det gäller undantag från direktivets tillämpningsområde beroende på storlek, definitionen av stora risker och beräkningen av minimikapitalkravet.

De belopp som i Solvens II-direktivet uttryckts i euro ska revideras vart femte år (artikel 300). Detta sker genom att beloppen höjs med den procentuella förändringen i de harmoniserade konsumentprisindexen för samtliga medlemsstater. Om den procentuella förändringen sedan den förra justeringen är mindre än 5 procent ska det inte göras någon revidering.

Revideringen görs genom ett tillkännagivande från Europeiska kommissionen. Tillkännagivandet offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning. De reviderade beloppen ska därefter tillämpas av medlemsstaterna inom 12 månader från offentliggörandet.

I Europeiska kommissionens tillkännagivande den 19 oktober 2021 om anpassning till inflationen av de belopp som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (2021/C 423/12) revideras de belopp som i Solvens II-direktivet anges i euro. Genom tillkännagivandet höjs de belopp som anges i bestämmelserna om

- villkor för undantag från tillämpningsområdet på grund av storlek

(artikel 4.1),

- definitionen av stora risker (artikel 13.27 första stycket c), och
- den lägsta nivån vid beräkning av minimikapitalkravet (artikel 129.1 d).

Detta innebär t.ex. att beloppet för undantag beroende på storlek när det gäller ett försäkringsföretags årligen tecknade bruttopremieinkomster har höjts från fem miljoner euro till 5 400 000 euro och för livförsäkringsföretag har garantibeloppet höjts från 3 700 000 euro till 4 000 000 euro.

Undantag beroende på storlek

Ett försäkringsföretag ges möjlighet till undantag från Solvens II-direktivet utifrån vissa belopp som anges i euro. Det gäller i första hand om företagets årligen tecknade bruttopremieinkomster inte överstiger 5 miljoner euro (artikel 4.1 a) eller om de totala försäkringstekniska avsättningarna brutto inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag inte överstiger 25 miljoner euro (artikel 4.1 b). Om företaget ingår i en grupp ska gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive de belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiga 25 miljoner euro (artikel 4.1 c). Företagets verksamhet får inte heller omfatta återförsäkringsverksamhet som överstiger de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 0,5 miljoner euro, eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 2,5 miljoner euro, eller de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 10 procent eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 10 procent (4.1 e).

Europeiska kommissionen har genom tillkännagivandet den 19 oktober 2021 (2021/C 423/12) reviderat beloppen som styr om ett undantag beroende på storlek ska kunna komma i fråga. Ett företags årligen tecknade bruttopremieinkomster får i och med tillkännagivandet inte överstiga 5 400 000 euro. På motsvarande sätt får företagets totala försäkringstekniska avsättningar brutto, inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiga 26 600 000 euro. Om företaget ingår i en grupp får gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive de belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiga 26 600 000 euro. När det gäller återförsäkringsverksamhet får den verksamheten inte överstiga de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 600 000 euro eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 2 700 000 euro eller de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 10 procent eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 10 procent.

Beloppen som anges i bestämmelsen om undantag beroende på storlek i 1 kap. 19 § försäkringsrörelselagen bör enligt regeringen ändras så att de överensstämmer med motsvarande belopp enligt Solvens II-direktivet.

Stora risker

I Solvens II-direktivet finns det särskilda bestämmelser om stora risker (se artiklarna 190–196). I artikel 13.27 första stycket c anges vad som avses med stora risker. Bland annat har försäkringstagarens balansomslutning och nettoomsättning, vilka anges i euro, betydelse för vad som ska anses som en stor risk. Så är t.ex. fallet för vissa risker om försäkringstagarens

balansomslutning överstiger 6 200 000 euro (artikel 13.27 första stycket c i) samtidigt som nettoomsättningen överstiger 12 800 000 euro (artikel 13.27 första stycket c ii).

I likhet med det som föreslås i fråga om bestämmelsen om undantag beroende på storlek, bör beloppen som anges i definitionen av stora risker i 3 kap. 16 § andra stycket försäkringsrörelselagen ändras så att de överensstämmer med motsvarande belopp enligt Solvens II-direktivet.

Garantibelopp

Bestämmelser för minimikapitalkrav finns i artiklarna 128–131 i Solvens II-direktivet. I artikel 129.1 d anges den lägsta tillåtna nivån förminimikapitalkravet, dvs. det belopp som kapitalbasen under inga omständigheter får underskrida. Beloppen varierar utifrån företagsform. Till exempel gäller för livförsäkringsföretag att minimikapitalkravet aldrig får underskrida 3 700 000 euro.

Bestämmelserna i Solvens II-direktivet om den lägsta tillåtna nivån för minimikapitalkravet har genomförts genom bestämmelser i försäkringsrörelselagen (8 kap. 17–21 §§). I försäkringsrörelselagen benämns den lägsta tillåtna nivån för minikapitalkravet garantibelopp.

Det är enligt regeringen önskvärt att det av försäkringsrörelselagen direkt framgår vilket belopp i euro som garantibeloppet från tid till annan som minst ska uppgå till. De nuvarande bestämmelserna (8 kap. 17–20 § försäkringsrörelselagen) om att garantibeloppet kan uppgå till ett högre belopp som kommissionen tillkännagett ska därför tas bort.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024. Det finns enligt regeringen inte behov av några övergångsbestämmelser i anslutning till lagändringarna.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:10 Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreskrivs¹ att 1 kap. 19 §, 3 kap. 16 § och 8 kap. 17–20 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.19 §²

Ett försäkringsföretag får beviljas undantag från 5–9, 16 och 19 kap. om

1. företagets årliga tecknade bruttopremieinkomster inte överstiger ett belopp som motsvarar fem miljoner euro,

2. företagets totala försäkringstekniska avsättningar brutto, inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar tjugofem miljoner euro,

3. företaget ingår i en grupp, om gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar tjugofem miljoner euro,

4. företagets verksamhet inte omfattar försäkrings- eller återförsäkringsrisker som täcker kredit- och borgensförbindelser,

5. företagets verksamhet inte omfattar försäkrings- eller återförsäkringsrisker som täcker ansvarsförbindelser, såvida de inte utgör underordnade risker,

6. företagets verksamhet inte omfattar mottagen återförsäkring

a) med premier som överstiger ett belopp som motsvarar en halv miljon euro eller tio procent av bruttopremieinkomsterna, eller

b) där de försäkringstekniska avsättningar brutto, för belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som

1. företagets årliga tecknade bruttopremieinkomster inte överstiger ett belopp som motsvarar 5 400 000 euro,

2. företagets totala försäkringstekniska avsättningar brutto, inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar 26 600 000 euro,

3. företaget ingår i en grupp, om gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar 26 600 000 euro,

a) med premier som överstiger ett belopp som motsvarar 600 000 euro eller tio procent av bruttopremieinkomsterna, eller

b) där försäkringstekniska avsättningar brutto, för belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2556.

² Senaste lydelse 2023:111.

motsvarar *två och en halv miljon* motsvarar 2 700 000 euro eller tio euro eller tio procent av de försäkringstekniska försäkringstekniska avsättningarna, avsättningarna, och och

7. inte något av de belopp som anges i 1–3 och 6 har överskridits under de föregående tre på varandra följande åren och inte heller förväntas göra detta inom de följande fem åren.

Undantag enligt första stycket får inte beviljas för ett försäkringsföretag som driver gränsöverskridande verksamhet eller verksamhet som sekundäretablering.

3 kap.

16 §

Bestämmelserna i 15 § gäller inte när ett försäkringsföretag i annan egenskap än ledande försäkringsgivare deltar i samförsäkring (koassuransavtal) avseende stora risker.

Med stora risker avses

1. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 4–7 samt 11 och 12,

2. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 14 och 15, om försäkringstagaren är näringsidkare och den försäkrade risken avser näringsverksamheten, och

3. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 3, 8–10, 13 och 16, om försäkringstagaren är näringsidkare och minst två av följande förutsättningar är uppfyllda enligt senast fastställda resultat- och balansräkning:

a) försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6 200 000 euro,

b) försäkringstagaren har en bruttoomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 12 800 000 euro,

c) försäkringstagaren har haft i genomsnitt minst 250 personer anställda.

Om försäkringstagaren ingår i en koncern som avger koncernredovisning, ska förutsättningarna i andra stycket 3 gälla koncernen.

a) försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6 600 000 euro,

b) försäkringstagaren har en bruttoomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 13 600 000 euro,

8 kap.

17 §³

För skadeförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 2,5 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. Om

För skadeförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 2 700 000 euro. Om rörelsen omfattar försäkring eller risk som hänför sig till någon av klasserna 10–15 enligt 2 kap. 11 § första stycket ska dock garanti-

³ Senaste lydelse 2015:700.

rörelsen omfattar försäkring eller risk som hänför sig till någon av klasserna 10–15 enligt 2 kap. 11 § första stycket ska dock garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *3,7 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.*

beloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *4 000 000 euro.*

18 §⁴

För livförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *3,7 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.*

För livförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *4 000 000 euro.*

19 §⁵

För återförsäkringsbolag som inte är captivebolag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *3,6 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.*

För återförsäkringsbolag som inte är captivebolag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *3 900 000 euro.*

20 §⁶

För ett sådant captivebolag för återförsäkring som avses i artikel 13.5 i Solvens II-direktivet ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *1,2 miljon euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.*

För ett sådant captivebolag för återförsäkring som avses i artikel 13.5 i Solvens II-direktivet ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar *1 300 000 euro.*

⁴ Senaste lydelse 2015:700.

⁵ Senaste lydelse 2015:700.

⁶ Senaste lydelse 2015:700.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.